

การศึกษาสภาพและการเสนอแนวทางในการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชา
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
A Study of States And Proposition of Guidelines For Developing The Authentic
Assessment of English Teachers in Primary Schools Under The Jurisdiction of Rayong
Primary Educational Service Area Office 2

สุธน พรหมลี
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.เทพนคร ทาดง และ ผศ.ดร. พรสิน สุภาวาลัย

Abstract

The purposes of this study were to study the states of the authentic assessment of English teachers in primary school and to propose the guidelines for developing the authentic assessment of English teachers in primary schools under the jurisdiction of Rayong Primary Educational Service Area Office 2. The population were the English teachers of primary schools under the jurisdiction of Rayong Primary Educational Service Area Office 2 of academic year 2016. The instruments used for gathering data were questionnaire and focus group. The questionnaire's data were statistically analyzed by percentage and the focus group's data were analyzed by content analysis.

The results revealed that 47.13 percent of teachers used observation to assess the students in their English classes quite often while 14.94 percent of teachers never used observation to assess their students. 36.78 percent of teachers used interviews to assess their students in English classes while 16.09 percent never interviewed their students. 36.78 percent of teachers often used journals to assess their students in English classes while 4.60 never used journals in their classes. 91.95 percent of teachers always used tests to assess their students and 8.05 percent of teachers used tests quite often to assess in English classes. 32.18 percent of teachers always used performance assessment to assess their students while 8.05 never used performance assessment in their English classes. And 19.54 percent of teachers often used portfolios while 32.18 percent of teachers never used portfolios to assess their students in English classes. The guidelines for developing the authentic assessment of English teachers in primary schools under the jurisdiction of Rayong Primary Educational Service Area Office 2 are 1) for using observation to assess the students, teachers should systematically plan for the assessment and should have variety methods for observation. 2) for using interview to assess students, teachers should prepare the interview items for the students to choose and should give time as much as possible to the students; this is for them to try communicating and expressing their information. 3) for using journals, teachers should design the form, explain the students how the assessment will be like, and should let the students write the journal by themselves. 4) for using the test, teachers should design the tests correctly and should be aligned with the objectives of the tests. 5) for using performance assessment to assess the students, teachers should study or attend the training in performance assessment; this is to know the purposes of the use and can follow the process correctly and 6) using portfolio to assess the students, teachers should understand the principles and the procedures and should explain the process and criterion to the students.

Keywords : the authentic assessment, the guidelines for developing the authentic assessment

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการประเมินผลตามสภาพจริงและเสนอแนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชียงรายเขต 2 โดยแหล่งข้อมูลสำหรับงานวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชียงรายเขต 2 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาจากการจัดสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 47.13 ของครูใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ ค่อนข้างบ่อย และร้อยละ 14.94 ไม่เคยปฏิบัติเลย การใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 36.78 ของครูปฏิบัติค่อนข้างบ่อยและร้อยละ 16.09 ไม่เคยปฏิบัติเลย การประเมินโดยใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 36.78 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย และร้อยละ 4.60 ไม่เคยปฏิบัติเลย การประเมินโดยใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษพบว่า ร้อยละ 91.95 ปฏิบัติเป็นประจำ และร้อยละ 8.05 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย การประเมินโดยใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 32.18 ได้ปฏิบัติเป็นประจำและร้อยละ 8.05 ไม่เคยปฏิบัติเลย และการประเมินโดยใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินนักเรียนร้อยละ 19.54 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อยและไม่ค่อยปฏิบัติ และร้อยละ 32.18 ไม่เคยปฏิบัติเลย แนวทางในการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริง คือ 1) การใช้วิธีการสังเกตประเมินนักเรียน ครูควรวางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการสังเกตที่หลากหลาย 2) การใช้วิธีการสัมภาษณ์ประเมินนักเรียน ครูควรเตรียมหัวข้อที่ใช้สัมภาษณ์ให้หลากหลายและนักเรียนมีสิทธิ์เลือก และให้เวลากับนักเรียนที่พยายามจะสื่อสารและให้ข้อมูล 3) การใช้วิธีการบันทึกผลประเมินนักเรียน ครูควรเตรียมแบบบันทึกผลให้ชัดเจน ชี้แจงนักเรียนได้เข้าใจถึงวิธีการประเมินและให้นักเรียนได้บันทึกด้วยตนเองในแต่ละครั้ง 4) การใช้วิธีการใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียน ครูควรศึกษาการออกแบบทดสอบให้ถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการทดสอบ 5) การใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติประเมินนักเรียน ครูควรศึกษา หรือได้รับการอบรมการใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติให้ถูกต้องตามวิธีการ และวัตถุประสงค์ของการใช้ 6) การใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานประเมินนักเรียน ครูควรเข้าใจถึงหลักการใช้ที่แท้จริงของการใช้แฟ้มสะสมงาน และในกระบวนการใช้แฟ้มสะสมงานครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์ที่ใช้ประเมินงานของนักเรียนอย่างชัดเจน

คำสำคัญ : การประเมินตามสภาพจริง, แนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่องค์ความรู้สำคัญของโลกส่วนใหญ่ถูกบันทึกและเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ การเสริมสร้างสมรรถนะและความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของคนไทย จัดเป็นความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศไทยในปัจจุบัน ในสภาวะที่ระดับความสามารถของคนไทยในด้านภาษาอังกฤษยังอยู่ระดับต่ำมาก (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2558, คำนำ) จากความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าว ประเทศไทยได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า วิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตนั้น “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีความสุข มีภูมิคุ้มกันรู้เท่าทันในเวทีโลก” ซึ่งการที่จะรู้เท่าทันเวทีโลกจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารในภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารการศึกษาการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ

การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลกนำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 190)

นอกจากการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในด้านการเรียนรู้แล้วยังมีด้านการประเมินผลที่เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จด้านการเรียนรู้ การประเมินผลเป็นกระบวนการที่เป็นระบบของการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะตัดสินใจในการที่จะสรุปเรื่องของจุดมุ่งหมายว่า มีปริมาณมากน้อยเท่าไร และได้มีนักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้แบบสัมฤทธิ์ผลหรือไม่รวมทั้งเป็นระบบของการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครั้งสุดท้าย เกย์ (Gay, 1996 : 6) โดยการประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลที่ออกแบบมาเพื่อ

สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมและทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งสัมพันธ์กับโลกแห่งความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน การประเมินตามสภาพจริงจึงเน้นที่การปฏิบัติงานของผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ความสำคัญแก่กระบวนการเรียนรู้มากขึ้น เพื่อให้บรรลุซึ่งความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน การประเมินตามสภาพจริงจึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล และออกแบบกระบวนการเรียน ดังนั้นการประเมินตามสภาพจริงจึงใช้เพื่อการปรับปรุงการเรียนรู้ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ในช่วงการวัดย่อย (Formative) แต่ละครั้ง (สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ, 2545, หน้า 10) ซึ่งสอดคล้องกับ ฮาร์ท (Hart, 1994 : 106) ที่ได้ให้ความหมายการประเมินตามสภาพจริงไว้ว่า การประเมินตามสภาพจริง เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความต้องการที่หลากหลายของการประเมินผลโดยเน้นทั้งการสะท้อนภาพและวัดการปฏิบัติของนักเรียนจากงาน และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริงพบว่า การประเมินตามสภาพจริงนั้นสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไพรซ์ (Price, 1999 อ้างถึงใน คะเน็งนิจ ตัญกาญจน์, 2549 หน้า 30) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริงและผลของการประเมินตามสภาพจริงในห้องเรียนขนาดกลาง พบว่าการประเมินผลตามสภาพจริงถูกนำมาใช้และประเมินผลภายในห้องเรียนได้ดี โดย โคล และคณะ (Cole, et al, 2000, pp. 8) ได้เสนอลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริงไว้ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของการกำหนดภาระงานควรชัดเจน และครูผู้สอนควรรู้ว่าทำอะไรจึงจะได้ผลลัพธ์หรือผลที่ต้องการ 2) ครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการประเมินผลที่สัมพันธ์กับเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้นักเรียนนำความรู้ที่มีมาใช้อย่างปฏิบัติ 3) ภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติมีวิธีการปฏิบัติมากกว่าหนึ่งวิธี และ 4) เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้เลือกชิ้นงานมาเพื่อการประเมิน จะเห็นได้ว่าการประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการประเมิน อีกทั้งยังเป็นวิธีที่สามารถวัดถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน และสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถว่าอยู่ในระดับใด

จากการศึกษารายงานการนิเทศติดตามการประเมินผลการจัดการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ได้มีการวางแผนร่วมกันโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 พบว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนตามหลักสูตร แต่ใน

ด้านการวัดผลและประเมินผลทางโรงเรียนต้องการความชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงที่ครูผู้สอนไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการใช้การประเมินตามสภาพจริงในชั้นเรียน ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในวิชาภาษาอังกฤษ (กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2, 2555, หน้า 7)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและเสนอแนวทางในการพัฒนาการประเมินผลตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาปรับปรุง เกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาในรายวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 และแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการประเมินผลตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริง สำหรับนำไปปรับใช้ในรายวิชาอื่น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 จำนวน 98 คน

2. ขอบเขตเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะสภาพและการเสนอแนวทางในการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการประเมินผลตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต ประชากรที่ใช้กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำนวน 98 คน (ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 87 ฉบับ) เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องที่ใช้ในการเก็บข้อมูลระยะที่ 1 คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมวิธีการประเมินตามสภาพจริงทั้ง 6 วิธี ได้แก่ วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการบันทึก วิธีการใช้แบบทดสอบ วิธีวัดภาคปฏิบัติ และวิธีการใช้แฟ้มสะสมงาน วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ 2) แบบบันทึกประเด็นการสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริง โดยเป็นแบบบันทึกทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการใช้วิธีการสังเกต ด้านการใช้วิธีการสัมภาษณ์ ด้านวิธีการบันทึก ด้านวิธีการใช้แบบทดสอบ ด้านวิธีวัดภาคปฏิบัติ และด้านวิธีการใช้แฟ้มสะสมงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาจากการจัดสนทนากลุ่ม

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 สร้างแบบสอบถาม ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลระยะที่ 1 สร้างแบบสอบถามโดยครอบคลุมถึงวิธีการประเมินตามสภาพจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษทั้งหมด 6 วิธี ได้แก่

การใช้วิธีการสังเกต การใช้วิธีการสัมภาษณ์ การใช้วิธีการบันทึก การใช้แบบทดสอบ การใช้วิธีวัดภาคปฏิบัติ และการใช้แฟ้มสะสมงาน นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ ที่ปรึกษาเพื่อหาคุณภาพและนำมาปรับเนื้อหาและหาค่าความสอดคล้อง และนำไปใช้กับประชากร

2.2 จัดทำแบบบันทึกประเด็นการสนทนาแบบกลุ่ม ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากแบบสอบถามการศึกษาสภาพการประเมินตามสภาพจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 มาสร้างแบบบันทึกข้อมูลในการจัดการสนทนาแบบกลุ่ม โดยเป็นแบบบันทึกแบบตารางทั้งหมด 7 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ด้านการใช้วิธีการสังเกต ด้านการใช้วิธีการสัมภาษณ์ ด้านวิธีการบันทึก ด้านวิธีการใช้แบบทดสอบ ด้านวิธีวัดภาคปฏิบัติ และด้านวิธีการใช้แฟ้มสะสมงาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บข้อมูลระยะที่ 1 คือ เพื่อศึกษาสภาพการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปโดยใช้วิธีการแจกด้วยตนเองจำนวน 98 ฉบับ และได้คืนมาจำนวน 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.76

3.2 การเก็บข้อมูลระยะที่ 2 คือ การจัดการสนทนาแบบกลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ได้แก่ อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ 1 คน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบวิชาภาษาอังกฤษ 1 คน และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 7 คน โดยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 19.54 และเป็นเพศหญิงจำนวน 70คน คิดเป็นร้อยละ 80.46 ของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยผู้ให้ข้อมูลมีอายุอยู่ระหว่าง 23-32 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.98 ด้านระดับการศึกษา ครูจบปริญญาตรีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 74.71 โดยมีครูที่จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 75.86 ด้านประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงระยะ 1-10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 50.57 ด้านประเภทของโรงเรียน

แบ่งเป็นโรงเรียนเอกชนจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90 และโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 93.10 ของทั้งหมด ระดับชั้นที่สอนครูบางท่านได้สอนมากกว่า 1 ชั้นเรียน ซึ่งได้ข้อมูลดังนี้ จำนวนชั้นที่ครูสอนมากที่สุดคือ ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 75.86 ด้านการผ่านการอบรมเรื่องการประเมินตามสภาพจริงมีผู้เคยผ่านการอบรมจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 90.80 และไม่เคยผ่านการอบรมจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 ของทั้งหมด ด้านแหล่งการเรียนรู้ด้านการประเมินตามสภาพจริงมีผู้ให้ข้อมูลได้จากการเรียนจำนวน 79 คน จากการอบรมจำนวน 79 คน และแหล่งอื่นๆ เช่น อินเทอร์เน็ต การอ่านหนังสือค้นคว้า จำนวน 11 คน

1.2 ความถี่ของการใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษมีดังต่อไปนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 87 คน พบว่า จำนวน 41 คน (ร้อยละ 47.13) ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย รองลงมาคือ จำนวน 33 คน (ร้อยละ 39.76) ปฏิบัติเป็นประจำ และจำนวน 13 คน (ร้อยละ 14.94) ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยมีสาเหตุไม่ได้ปฏิบัติเลยเนื่องมาจาก จำนวน 5 คน (ร้อยละ 38.46) ไม่มีความเข้าใจในการใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียน และ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 61.54) ให้เหตุผลว่าไม่มีความรู้ด้านการประเมิน โดยระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษนั้น จำนวน 27 คน (ร้อยละ 36.49) ใช้วิธีการสังเกตมา 1-5 ปี รองลงมาคือ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 35.14) ใช้วิธีการสังเกตมา 6-10 ปี โดย จำนวน 20 คน (ร้อยละ 27.03) มีการใช้แบบฟอร์มในการประเมิน และที่เหลือจำนวน 54 คน (ร้อยละ 72.97) ไม่ได้มีการใช้แบบฟอร์มในการประเมินนักเรียน

1.3 ความถี่ของการใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษมีดังต่อไปนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 87 คน พบว่า จำนวน 32 คน (ร้อยละ 36.78) ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย รองลงมาคือ จำนวน 17 คน (ร้อยละ 19.54) ได้ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติพอๆ กัน และ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 16.09) ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้สาเหตุที่ไม่เคยปฏิบัติเลย ดังนี้ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 42.86) ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา และรองลงมาคือ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 28.57) ให้เหตุผลว่ามีความยุ่งยาก โดยระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการประเมินนั้น จำนวน 24 คน (ร้อยละ 32.88) ใช้วิธีการสัมภาษณ์มา 6-10 ปี และรองลงมาคือ จำนวน 19 คน (ร้อยละ 26.03) ใช้วิธีการสัมภาษณ์มา 1-5 ปี

1.4 ความถี่ของการใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษมีดังต่อไปนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 87 คน พบว่า จำนวน 32 คน (ร้อยละ 36.78) ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย รองลงมา

คือ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 29.89) ปฏิบัติเป็นประจำ โดยมีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.60) ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยทั้ง 4 คนให้เหตุผลดังนี้ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 75) ให้เหตุผลว่าไม่มีความรู้ด้านการประเมินและรองลงมาคือ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 25) ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา โดยระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนมานั้น จำนวน 27 คน (ร้อยละ 32.53) ใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนมา 6-10 ปี รองลงมาคือ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 24.10) ใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนมา 1-5 ปี

1.5 ความถี่ของการใช้วิธีการใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษมีดังต่อไปนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 87 คน พบว่า จำนวน 80 คน (ร้อยละ 91.95) ปฏิบัติเป็นประจำ จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.05) ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย โดยระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียนมานั้น จำนวน 29 คน (ร้อยละ 33.33) ใช้แบบทดสอบมา 1-5 ปี รองลงมาคือ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 29.88) โดยมีการใช้ประเภทของแบบทดสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย จำนวน 87 คน (ร้อยละ 100)

1.6 ความถี่ของการใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติในการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษมีดังต่อไปนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 87 คน พบว่า จำนวน 28 คน (ร้อยละ 32.18) ปฏิบัติเป็นประจำ รองลงมาคือ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 22.99) ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย และจำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.05) ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเลยดังนี้ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 57.14) ให้เหตุผลว่ามีความยุ่งยาก รองลงมาคือจำนวน 2 คน (ร้อยละ 28.57) ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา และจำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เหตุผลว่าไม่มีความรู้ด้านการประเมิน โดยระยะเวลาที่ได้ใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนมานั้น จำนวน 22 คน (ร้อยละ 27.5) ใช้มา 1-5 ปี และรองลงมาคือจำนวน 17 คน (ร้อยละ 21.25) ใช้มา 6-10 ปี

1.7 ความถี่ของการใช้วิธีการใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษมีดังต่อไปนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 87 คน พบว่า จำนวน 17 คน (ร้อยละ 19.54) ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย และจำนวน 17 คน (ร้อยละ 19.54) ไม่ค่อยปฏิบัติ รองลงมาคือ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 32.18) ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเลยดังนี้ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 32.14) ให้เหตุผลว่าไม่มีความเข้าใจ รองลงมาคือจำนวน 8 คน (ร้อยละ 28.57) ให้เหตุผลว่าไม่มีความรู้ด้านการประเมิน จำนวน 7 คน (ร้อยละ 25) ให้เหตุผลว่ามีความยุ่งยาก และจำนวน 4 คน (ร้อยละ 6.78) ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาโดยระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้วิธีการใช้แบบทดสอบงานในการประเมินนักเรียนมานั้น

จำนวน 22 คน (ร้อยละ 37.29) ใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานมา 6-10 รองลงมาคือจำนวน 14 คน (ร้อยละ 23.72) ใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานมา 1-5 ปี

2. ผลการจัดสนทนาแบบกลุ่มเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริง

2.1 การใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียน ครูผู้สอนควรวางแผนในการจัดกิจกรรมและการประเมินนักเรียนให้เป็นระบบ มีแบบบันทึกผลที่ชัดเจน และใช้วิธีการสังเกตที่หลากหลาย เช่น เปลี่ยนจากครูเป็นคนสังเกตนักเรียน เป็นเพื่อนสังเกตเพื่อน เป็นต้น

2.2 การใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการประเมินนักเรียน ครูควรเตรียมหัวข้อที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้หลากหลาย โดยให้เด็กมีสิทธิ์เลือกหัวข้อที่ตนเองจะให้สัมภาษณ์ เพื่อสร้างความผ่อนคลายและให้นักเรียนไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องที่ยากเกินไป และควรใช้เวลากับนักเรียนในการที่จะความพยายามสื่อสาร และให้ข้อมูล ไม่ควรรีบแก้ไขหรือบอกคำตอบแทนนักเรียนในขณะที่นักเรียนพยายามจะสื่อสาร

2.3 การใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียน ควรเตรียมแบบบันทึกให้ชัดเจน ชี้แจงให้นักเรียนได้เข้าใจถึงวิธีการประเมินในแต่ละครั้ง ฝึกให้นักเรียนเขียนบันทึกด้วยตนเอง เช่น บันทึกความรู้สึกหลังจากเรียนกับครู เป็นต้น

2.4 การใช้วิธีการใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียน ครูผู้สอนต้องศึกษาวิธีการออกแบบทดสอบให้ถูกต้อง การใช้แบบทดสอบในการวัดผลนักเรียนควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ไม่ควรยากเกินไป ควรมีความสมเหตุสมผลกัน การที่นักเรียนไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ ไม่ได้หมายความว่านักเรียนไม่เก่งวิชาภาษาอังกฤษ แต่นักเรียนอาจจะไม่ถนัดด้านทักษะการอ่านเท่านั้น

2.5 การใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติในการประเมินนักเรียน โรงเรียนควรจัดชั่วโมงการสอนภาษาอังกฤษให้ตรงตามที่กระทรวงได้มีนโยบายออกมาคือ 5 คาบต่อสัปดาห์เพื่อให้ครูและนักเรียนมีเวลาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการจัดอบรมเพื่อให้ครูสามารถออกแบบการประเมินได้อย่างถูกต้อง และใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับทักษะในการจัดการเรียนสอน ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน

2.6 การใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินนักเรียน ครูต้องเข้าใจถึงหลักการที่แท้จริงของการใช้แฟ้มสะสมงาน โดยแฟ้มสะสมงานใช้เพื่อในการประเมินไม่ได้มีไว้เพื่อให้นักเรียนนำไปทบทวน แต่ใช้เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงพัฒนาการด้านการทำงานของตนเอง โดยกระบวนการในการใช้แฟ้มสะสมงานนั้นครูต้องมีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์ที่จะใช้ประเมินงานของนักเรียนอย่างชัดเจน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ตอนที่ 1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 19.54 และเป็นเพศหญิงจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 80.46 ของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยผู้ให้ข้อมูลมีอายุอยู่ระหว่าง 23-32 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.98 ด้านระดับการศึกษา ครูจบปริญญาตรีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 74.71 โดยมีครูที่จบสาขาทางการสอนภาษาอังกฤษ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 75.86 ด้านประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงระยะ 1-10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 50.57 ด้านประเภทของโรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนเอกชนจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90 และโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 93.10 ของทั้งหมด ระดับชั้นที่สอนครูบางท่านได้สอนมากกว่า 1 ชั้นเรียน ซึ่งได้ข้อมูลดังนี้ จำนวนชั้นที่ครูสอนมากที่สุดคือ ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 75.86 ด้านการผ่านการอบรมเรื่องการประเมินตามสภาพจริง มีผู้เคยผ่านการอบรมจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 90.80 และไม่เคยผ่านการอบรมจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 ของทั้งหมด ด้านแหล่งการเรียนรู้ด้านการประเมินตามสภาพจริง มีผู้ให้ข้อมูลได้จากการเรียนจำนวน 79 คน จากการอบรมจำนวน 79 คน และแหล่งอื่นๆ เช่น อินเทอร์เน็ต การอ่านหนังสือค้นคว้า จำนวน 11 คน

ตอนที่ 2 สภาพการใช้การประเมินตามสภาพจริง

1) การประเมินโดยใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 47.13 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย และร้อยละ 14.94 ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเพราะไม่มีความเข้าใจ และไม่มีความรู้ด้านการประเมิน

2) การประเมินโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 36.78 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อยและร้อยละ 16.09 ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลา มีความยุ่งยาก ไม่มีความรู้ด้านการประเมิน และเหตุผลอื่นๆ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านจำนวนนักเรียนที่มาก อาจทำให้เสียเวลา

3) การประเมินโดยใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 36.78 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย และร้อยละ 4.6 ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเลยว่า ไม่มีเวลาและไม่มีความรู้ด้านการประเมิน

4) การประเมินโดยใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษพบว่า ร้อยละ 91.95 ปฏิบัติเป็นประจำ และร้อยละ 8.05 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย โดยไม่มีครูท่านใดไม่ใช้วิธีนี้ในการประเมินนักเรียน

5) การประเมินโดยใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 32.18 ได้ปฏิบัติเป็นประจำและ 8.05 ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลา มีความยุ่งยากและไม่มีความรู้ด้านการประเมิน

6) การประเมินโดยใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินนักเรียนร้อยละ 19.54 ปฏิบัติค่อนข้างบ่อยและไม่ค่อยปฏิบัติ และ 32.18 ไม่เคยปฏิบัติเลย โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีความเข้าใจ ไม่มีความรู้ด้านการประเมิน การประเมินมีความยุ่งยาก และไม่มีเวลา

2. ข้อเสนอแนะทางในการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

2.1 การใช้วิธีการสังเกตประเมินนักเรียน ครูควรวางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการสังเกตที่หลากหลาย

2.2 การใช้วิธีการสัมภาษณ์ประเมินนักเรียน ครูควรเตรียมหัวข้อที่ใช้สัมภาษณ์ให้หลากหลายและนักเรียนมีสิทธิ์เลือก และให้เวลากับนักเรียนที่พยายามจะสื่อสารและให้ข้อมูล

2.3 การใช้วิธีการบันทึกผลประเมินนักเรียน ครูควรเตรียมแบบบันทึกผลให้ชัดเจน ชี้แจงนักเรียนได้เข้าใจถึงวิธีการประเมินและให้นักเรียนได้บันทึกด้วยตนเองในแต่ละครั้ง

2.4 การใช้วิธีการใช้แบบทดสอบในการประเมินนักเรียน ครูควรศึกษาการออกแบบทดสอบให้ถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการทดสอบ

2.5 การใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติประเมินนักเรียน ครูควรศึกษา หรือได้รับการอบรมการใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติให้ถูกต้องตามวิธีการ และวัตถุประสงค์ของการใช้

2.6 การใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมงานประเมินนักเรียน ครูควรเข้าใจถึงหลักการใช้ที่แท้จริงของการใช้แฟ้มสะสมงาน และในกระบวนการใช้แฟ้มสะสมงานครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงเกณฑ์ที่ใช้ประเมินงานของนักเรียนอย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยจะอภิปรายผลเชิงปริมาณและนำประเด็นข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนาแบบกลุ่มมาสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ โดยอภิปรายผลการเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2

วิธีที่ 1 การใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ กล่าวคือ การประเมินผลในวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง เข้าไปสัมผัสโดยตรงกับวัตถุหรือเหตุการณ์ โดยมีจุดประสงค์ที่จะหาข้อมูลซึ่งเป็นรายละเอียดของสิ่งนั้นๆ โดยไม่ใส่ความคิดเห็นของผู้สังเกตลงไป และมีการกำหนดเครื่องมือในการสังเกต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหรือพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตค่อนข้างบ่อย โดยมีข้อมูลจากการสนทนากลุ่มแสดงเหตุผลว่าการสังเกตที่ครูใช้ในชั้นเรียนนั้นเป็นการสังเกตเพื่อดูภาพรวมของชั้นเรียน ไม่ใช่การสังเกตที่มีแบบบันทึกอย่างเป็นทางการเพื่อสังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามยังมีครูบางส่วนที่ไม่ใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนเลย โดยให้เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจากไม่มีความรู้ด้านการประเมิน โดยผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับการใช้วิธีการสังเกตในการประเมินนักเรียนพบว่า วุฒิการศึกษาของครูที่จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษนั้นมีผลต่อการใช้ในการประเมินนักเรียนในการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยจากการสนทนากลุ่ม ได้มีการอภิปรายข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรเพิ่มเติมรูปแบบการสังเกตให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น เพิ่มเติมจากเดิมที่ครูเป็นผู้สังเกตนักเรียน ให้นักเรียนสังเกตเพื่อนนักเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับนาคยา พิลาธนานนท์ (2545, หน้า 215) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสังเกตของครู เป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากการประเมิน วิธีหนึ่งที่ดีคือการสังเกตของครูครูยังมีความใกล้ชิดเด็กมากเท่าใด การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตของครูก็จะยิ่งมีความตรงมากเท่านั้น ในการสังเกตครูจะเลือก “จับตา” ดูเด็กในมาตรฐาน มาตรฐานช่วงชั้นบางข้อที่ต้องการจากการที่เขาอยู่ในโรงเรียนในแต่ละวัน ลักษณะการสังเกตควรเป็นการดูร่องรอยมากกว่าที่จะสังเกตอย่างเป็นทางการที่จะต้องออกมาแบบเครื่องมือการสังเกตโดยเฉพาะหรือถ้าจะใช้เครื่องมือการสังเกต ก็อาจเป็นบันทึกประจำวัน

วิธีที่ 2 การใช้วิธีสัมภาษณ์ในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษโดยการตั้งคำถามง่ายๆ เพื่อสัมภาษณ์นักเรียนโดยอาจมีรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ โดยให้การสนทนาโต้ตอบกันและกัน ตามที่ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 218) ได้กล่าวถึงการประเมินโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ไว้ว่า การสัมภาษณ์เป็นวิธีการประเมินโดยตั้งคำถามง่ายๆ ไม่ซับซ้อนเกินไป สามารถสัมภาษณ์ผู้เรียนแต่ละคนได้ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ นิยมใช้ประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำ

และด้านความรู้สึกนึกคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ทศคติ ค่านิยมที่ผู้เรียนยึดถือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมทั้งการเห็นคุณค่าใน เรื่องต่างๆ จากข้อมูลที่ได้ พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ก่อนข้างบ่อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสัมภาษณ์เป็นวิธีหนึ่งที่จะ สามารถประเมินทักษะการพูดและเป็นการเก็บข้อมูลจาก นักเรียนได้ในเวลาเดียวกัน โดยจากการสนทนากลุ่ม ครูส่วนใหญ่ มักจะเลือกหัวข้อการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัว ของนักเรียน และการให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึกรู้สึกจากการ จัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการจัดการ เรียนการสอนในครั้งต่อไป แต่ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล มีจุด ที่น่าสังเกตคือ มีครู 1 คน ไม่เคยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการ ประเมินนักเรียนเลยโดยให้เหตุผลว่ามีข้อจำกัดว่าในชั้นเรียน มีนักเรียนจำนวนมาก อาจทำให้เสียเวลาในการสัมภาษณ์ และ ผลจากการสนทนากลุ่มสะท้อนให้เห็นว่าจากการใช้วิธีการ สัมภาษณ์ในการประเมินมีข้อจำกัดเกิดขึ้น ได้แก่ นักเรียนคิดว่า ประเด็นคำถามยากเกินไป ไม่สามารถเข้าใจและตีความหมายได้ ทั้งหมด จึงขาดความมั่นใจในการตอบคำถามเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้สื่อสารโต้ตอบได้เป็นคำๆ ไม่สามารถสื่อสารเป็นประโยค ได้ โดยผลจากการหาความสัมพันธ์วุฒิการศึกษาของครูที่จบ สาขาการสอนภาษาอังกฤษมานั้นมีผลต่อการใช้วิธีการสัมภาษณ์ ในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ

วิธีที่ 3 การใช้วิธีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียน โดยใช้การบันทึกพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในวิชา ภาษาอังกฤษ โดยครูหรือนักเรียนจะบันทึกข้อความสั้นๆ เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น หรือนักเรียนจะเป็นผู้บันทึกเพื่อสะท้อนถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการบันทึกผลในการประเมินนักเรียน ก่อนข้างบ่อย โดยใช้วิธีบันทึกผลในการประเมินนักเรียน ครูผู้สอนได้ใช้ทั้งสองรูปแบบ ได้แก่ ครูเป็นผู้บันทึกและนักเรียน เป็นผู้บันทึก โดยครูจะบันทึกพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน ชั้นเรียน และบันทึกสิ่งที่นักเรียนไม่สามารถทำได้ตาม วัตถุประสงค์ในการสอนภาษาอังกฤษแต่ละครั้ง ส่วนวิธีการให้ นักเรียนบันทึกจะเป็นการบันทึกความรู้สึกในการเรียนแต่ละครั้ง ว่ารู้สึกอย่างไร อยากให้ครูปรับปรุงเรื่องใดและตนเองควร ปรับปรุงในเรื่องใด เพื่อเป็นแนวทางทั้งในการพัฒนาการเรียน การสอนของครูและพัฒนาการเรียนของนักเรียน ซึ่งจากการใช้ รูปแบบการประเมินนี้ไม่พบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ อย่างไร ก็ตาม ยังมีครูบางส่วนไม่เคยใช้วิธีการประเมินโดยใช้การบันทึก ผลเลย โดยเหตุผลของครูที่ไม่เคยปฏิบัติเลยเนื่องมาจากไม่มี ความรู้ด้านการประเมินด้วยวิธีบันทึกผล ดังนั้น ครูควรศึกษา หลักการประเมินผลด้วยวิธีบันทึกผล ดังที่ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 219) ได้กล่าวถึงการบันทึกผลไว้ว่า เป็นวิธีการ รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ และ

การแสดงออกของพฤติกรรมลักษณะต่างๆ ทั้งที่พึงประสงค์และ ไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการเรียนรู้ และ แนวทางพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยผลจากการหาความสัมพันธ์วุฒิการศึกษาของครูที่จบสาขา การสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อการใช้วิธีการบันทึกผลในการ ประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ

วิธีที่ 4 การใช้วิธีการใช้แบบทดสอบในการประเมิน นักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้คำถามเกี่ยวกับการนำ ความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ความรู้ความเข้าใจ การฝึกทักษะและกระบวนการนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติเป็น ประจำและยังเป็นวิธีประเมินที่ครูเลือกใช้มากที่สุด รองลงมาคือ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย โดยไม่มีครูท่านใดไม่เคยไม่ปฏิบัติ ซึ่งทั้งหมดได้ใช้แบบทดสอบที่เป็นทั้งอัตนัยและปรนัยในการ ทดสอบนักเรียน โดยให้เหตุผลว่าเป็นวิธีที่สะดวก และสามารถ ใช้ในการวัดทักษะการอ่านได้เป็นอย่างดี แต่ถึงแม้ว่าการใช้ แบบทดสอบจะเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ก็ยังมีข้อจำกัด บางประการ กล่าวคือ เนื่องจากในการวัดผลด้วยการ ทำแบบทดสอบ นักเรียนจะต้องอ่านเนื้อหา รวมถึงข้อคำถาม และคำตอบในแบบทดสอบด้วยตนเอง ดังนั้นนักเรียนที่ขาด ทักษะด้านการอ่านจะไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ ซึ่งจากการ สนทนากลุ่มได้มีการให้แนวทางในการแก้ไขปัญหว่าครูผู้สอน ควรออกแบบแบบทดสอบให้ถูกต้อง และวัดผลนักเรียนตาม จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ แบบทดสอบไม่ควรมีความยากจนเกินไป และการที่นักเรียนทำแบบทดสอบไม่ได้ ไม่ได้หมายความว่า นักเรียนไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษ แต่อาจเป็นเพราะนักเรียนขาด ทักษะด้านการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญ (2541, หน้า 7) ที่ได้กล่าวถึงแบบทดสอบไว้ว่า แบบทดสอบคือชุดของคำถาม ที่สร้างขึ้นมา ใช้เป็นเครื่องมือให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ โดยครูสามารถสังเกตและวัดได้ แบบทดสอบมีหลายประเภท แล้วแต่จะใช้เกณฑ์ในการจำแนกชนิดใด เช่น แบบทดสอบความ เรียง เป็นแบบทดสอบที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตอบอิสระ ในระยะเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งแบบทดสอบประเภทนี้จะวัด ความสามารถหลายๆ ด้าน เช่น ความคิดเห็น ความสามารถ ทางการใช้ภาษา ความสามารถในการเขียน ฯลฯ เป็นต้น โดยผลจากการหาความสัมพันธ์วุฒิการศึกษาของครูที่จบสาขา การสอนภาษาอังกฤษมานั้นไม่มีผลต่อการใช้วิธีการใช้ แบบทดสอบในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่ไม่จบสาขาการสอนให้เหตุผลว่าเคยผ่าน การอบรมวิธีการออกแบบข้อสอบในการประเมินนักเรียน

วิธีที่ 5 การใช้วิธีวัดภาคปฏิบัติในการประเมินนักเรียน เป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติของนักเรียนในวิชา ภาษาอังกฤษ โดยปฏิบัติตามจุดประสงค์การเรียนรู้โดยประเมิน พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ซึ่งครูจะใช้วิธีการสังเกต

ความถูกต้องของภาษา ความคล่องแคล่วทางภาษาและความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีวัดภาคปฏิบัติเป็นประจํารองลงมาคือปฏิบัติค่อนข้างบ่อย โดยจากการจัดสนทนาแบบกลุ่ม ครูให้ข้อมูลว่า ครูได้ใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติกับทักษะต่างๆ ของนักเรียน เช่น ใช้ในการประเมินทักษะการพูดทางภาษาอังกฤษ โดยให้พูดกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน พูดกับครูผู้สอนหรือกับครูต่างชาติ โดยมีครูบางท่านให้ข้อมูลว่าที่โรงเรียนไม่มีครูต่างชาติ ครูได้ส่งเสริมโอกาสให้แก่ักเรียนโดยให้สนทนาผ่านโปรแกรมสนทนาออนไลน์กับชาวต่างชาติแทน อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในบางเรื่องที่ครูไม่สามารถใช้วิธีนี้ในการประเมินนักเรียนได้ เช่น บางโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนค่อนข้างมากทำให้ไม่สามารถประเมินได้อย่างทั่วถึง รวมทั้ง ครูไม่มีความเข้าใจในวิธีการประเมินอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา (2541, หน้า 7) เป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้โดยประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียน ซึ่งครูจะใช้วิธีการสังเกตความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความรวดเร็ว และความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติเป็นต้น โดยผลจากการหาความสัมพันธ์วัดการศึกษาของครูที่จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษมานั้นมีผลต่อการใช้วิธีการวัดภาคปฏิบัติในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ

วิธีที่ 6 การใช้วิธีการใช้แฟ้มสะสมผลงานในการประเมินนักเรียน โดยเก็บรวบรวมผลงานชิ้นงานในวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงถึงผลของการปฏิบัติงาน ความพยายาม และพัฒนาการด้านความรู้ความสามารถที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า วิธีการใช้แฟ้มสะสมผลงานในการประเมินนักเรียนเป็นวิธีที่ครูส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติโดยให้เหตุผลว่าเป็นวิธีที่ยุ่งยาก และไม่มีเวลา ทำให้เกิดปัญหาตามมานักเรียนไม่สามารถเก็บผลงานได้ครบถ้วน ซึ่งมีผลต่อการตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียน โดยแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหา ได้แก่ ครูควรทำความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของการใช้แฟ้มสะสมผลงานตามที่เอกรินทร์ สีมหาศาล (2547, หน้า 30) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการจัดเก็บตัวอย่างผลงานที่มีการรวบรวมไว้ให้เป็นระบบ และกระทำต่อเนื่องตลอดช่วงชั้นของหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนเพื่อใช้เป็นหลักฐานให้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่างๆ ที่ผู้เรียนพัฒนาได้สำเร็จ ความตั้งใจความถนัด ความสนใจ ความพยายาม แรงจูงใจและความก้าวหน้าทางการเรียนที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และควรชี้แจงเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนให้แก่ักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถตรวจสอบพัฒนาการของตนเองได้อย่าง

ต่อเนื่อง โดยผลจากการหาความสัมพันธ์วัดการศึกษาของครูที่จบสาขาการสอนภาษาอังกฤษมานั้นไม่มีผลต่อการใช้แฟ้มสะสมผลงานในการประเมินนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ โดยครูบางท่านที่ไม่จบสาขาการสอนมานั้นให้เหตุผลว่าเคยผ่านการอบรมการใช้แฟ้มสะสมผลงานมาก่อน ทำให้สามารถใช้แฟ้มสะสมผลงานในการประเมินนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยถึงผลการใช้การประเมินตามสภาพจริงในชั้นเรียนกับนักเรียนในรายวิชาต่างๆ
2. ควรมีการวิจัยที่พัฒนาความสามารถในการใช้การประเมินตามสภาพจริงของครูโดยใช้การฝึกอบรมเชิงลึก โดยแยกตามวิธีการของการประเมินตามสภาพจริงเช่น การสร้างแบบทดสอบ การใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสร้างและประเมินผลแฟ้มสะสมผลงาน การสร้างเกณฑ์ในการประเมินตามสภาพจริง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญ. (2541). **การวัดและประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. ชลบุรี: หน่วยงานนิเทศก์ เขตการศึกษา 12 กรมสามัญ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. (2555). **รายงานการนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา 2555**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2.
- คะนิงนิจ ตัญญาญจน์. (2549). **การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินตามสภาพจริงในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **สอนประวัติศาสตร์ให้เด็กมีความสุขสนุกคิด**. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- นาตยา ปิลันธนานนท์. (2545). **จากมาตรฐานสู่ชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2559. จาก http://www.tu.ac.th/org/ofrektor/planning/m1_m1/m1_m11/05_plan.pdf

สถาบันภาษาอังกฤษ. (2558). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ. (2544). **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินผลตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ : ดวงกลมสมัย.

เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). **การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.

Cole, D. J.; et al. (2000). **Portfolio Across the Curriculum and Beyond**. California : Corwin Press Inc.

Gay, G. (1996). **Authentic Assessment**. (online), <http://Snow.Utoronto0.ca/Learn2/greg/2494/authasmt.html>, June 1, 2015

Heart, D. (1994). **Authentic Assessment: A Handbook for Educators**. New York : Assis on Wesley.